

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba' Awla)

26 ta' Mejju 2016 (*)

“Nuqqas ta' Stat li jwettaq obbligu – Tassazzjoni – Moviment liberu tal-kapital – Artikolu 63 TFUE – Artikolu 40 tal-Ftehim ta?-?EE – Taxxa fuq is-su??essjoni – Le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tipprovdi g?al e?enzjoni mit-taxxa tas-su??essjoni relattivi g?ar-residenza prin?ipali bil-kundizzjoni li l-werriet ikun jirresjedi b'mod permanenti f'dan l-Istat Membru – Restrizzjoni – ?ustifikazzjoni”

Fil-Kaw?a C?244/15,

li b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu skont l-Artikolu 258 TFUE, ippre?entat fis-27 ta' Mejju 2015,

Il-Kummissjoni Ewropea, irrappre?entata minn D. Triantafyllou u W. Roels, b?ala a?enti, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrent/i,

vs

Ir-Repubblika Ellenika, irrappre?entata minn M. Tassopoulou u V. Karrá, b?ala a?enti,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Is-Seba' Awla),

komposta minn C. Toader, President ta' Awla, A. Rosas u E. Jaraši?nas (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Wathelet,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 Permezz tar-rikors tag?ha, il-Kummissjoni Ewropea titlob lill-Qorti tal-?ustizzja li tikkonstata li, billi adottat u ?ammet fis-se?? le?i?lazzjoni li tipprovdi g?al e?enzjoni mit-taxxa tas-su??essjoni relattiva g?ar-residenza prin?ipali, li hija diskriminatorja peress li tapplika biss g?a?-?ittadini tal-Unjoni Ewropea li jirresjedu fil-Gre?a, ir-Repubblika Ellenika naqset mill-obbligi tag?ha skont l-Artikolu 63 TFUE u l-Artikolu 40 tal-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta' Mejju 1992 (?U 1994, L 1, p. 3, iktar 'il quddiem il-“Ftehim ta?-?EE”.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt Grieg

2 L-Artikolu 26 A tal-kodiġi dwar it-taxxa tas-suqessjoni, intitolat “Eżenzjoni tar-residenza prinċipali”, jipprovdi fil-punt 1 tiegħu li:

“Residenza jew art, akkwistata b’wirt mill-konjugu jew mill-wild ta’ decujus, f’sehem s’i? jew indivi?, huma eżentati mit-taxxa tas-suqessjoni dment li l-werriet jew il-legatarju jew il-konjugu tiegħu jew wie?ed mill-ulied minuri ma jkollhomx id-dritt s’i? g’all-proprjetà jew id-dritt ta’ u?ufrutt jew ta’ abitazzjoni fuq residenza jew parti minn residenza li tkun suffiġjenti g’all-b?onnijiet tal-allo?? tal-familja tagħhom jew id-dritt s’i? g’all-proprjetà fuq art fabrikabbli jew fuq parti minn art li tikkorrispondi g’as-superfiġji ta’ bini suffiġjenti g’all-b?onnijiet tagħhom ta’ allo?? u li jinsabu f’komun b’popolazzjoni ta’ iktar minn 3 000 abitant. Il-b?onnijiet ta’ allo?? huma kkunsidrati b’ala koperti jekk is-superfiġji totali tal-beni immobbli msemmija iktar ‘il fuq u ta’ beni immobbli o?ra tas-suqessjoni jirrappre?entaw 70 metru kwadru, kejl li g?andu ji?died b’20 m² g’all-kull wie?ed mill-ewwel ?ew? ulied u b’ 25 metru kwadru g?at-tielet u g?al kull wild suqessiv ie?or li jaqg?u ta?t il-kura u l-kustodja tal-benefiġġjarju. Dawk li jibbenefikaw mill-eżenzjoni huma l-Griegi u ?-?ittadini tal-Membri tal-Unjoni Ewropea. Il-benefiġġjarji g?andhom ikunu jirresjedu fil-Greġja b’mod permanenti.”

Il-pro?edura prekontenzju?a

3 Wara li l-skambji bejn il-Kummissjoni u r-Repubblika Ellenika fil-kuntest tas-sistema “EU Pilot”, ma kellhomx suqess, il-Kummissjoni, fil-25 ta’ Jannar 2013, bag?tet ittra ta’ intimazzjoni lil dan l-Istat Membru, li fiha hija ?ibdet l-attenzjoni ta’ dan tal-a??ar dwar eventwali inkompatibbiltà tal-Artikolu 26 A(1) kodiġi dwar it-taxxa tas-suqessjoni mal-Artikolu 63 TFUE u l-Artikolu 40 tal-Ftehim ta’-?EE.

4 Fir-risposta tagħha tas-26 ta’ Marzu 2013, ir-Repubblika Ellenika sostniet li d-dispo?izzjoni nazzjonali inkwistjoni kienet kompatibbli mal-artikoli msemmija mill-Kummissjoni.

5 Peress li ma kinitx sodisfatta b’din ir-risposta, il-Kummissjoni, fil-21 ta’ Novembru 2013, ?ar?et opinjoni motivata, li g?aliha r-Repubblika Ellenika wie?bet fil-21 ta’ Marzu 2014, billi kkonfermat mill-?did il-kompatibbiltà tal-imsemmija dispo?izzjoni mad-dritt tal-Unjoni u billi g?amlet riferiment g’all-po?izzjoni tagħha espressa fit-twe?iba tagħha g’all-ittra ta’ intimazzjoni tal-Kummissjoni.

6 Kien f’dawn i?-?irkustanzi li l-Kummissjoni dde?idiet li tippre?enta dan ir-rikors.

Fuq ir-rikors

L-argumenti tal-partijiet

7 Il-Kummissjoni ssostni li l-Artikolu 26 A(1) tal-kodiġi tat-taxxa tas-suqessjoni jikser il-moviment liberu tal-kapital, kif iggarantit mill-Artikolu 63 TFUE u mill-Artikolu 40 tal-Ftehim ta’-?EE.

8 Din l-istituzzjoni tosserva, qabelxejn, li, skont id-dispo?izzjoni kontenzju?a, ?ew? kategoriji distinti ta’ ?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni jew ta’ Stati o?ra li huma parti fil-Ftehim ta’-?EE ma jistg?ux jibbenefikaw mill-eżenzjoni tat-taxxa tas-suqessjoni relattiva g?ar-residenza prinċipali, ji?ifieri ?-?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni li ma humiex residenti permanenti tal-Greġja u ?-?ittadini ta’ Stati o?ra li huma parti fil-Ftehim ta’-?EE, indipendentement mill-post ta’ residenza tagħhom. Minn dan isegwi, skont il-Kummissjoni, li l-valur ta’ proprjetà immobbli li tinsab fil-Greġja u li ti?i akkwistata permezz ta’ wirt mill-imsemmija ?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni jew ta’ Stati

o?ra li huma parti fil-Ftehim ta?-?EE hija ridotta, peress li l-werrieta kkon?ernati huma su??etti g?al taxxa ta' livell g?ola. Fid-dawl tal-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, li tistabbilixxi li s-su??essjonijiet jikkostitwixxu moviment tal-kapital u li l-mi?uri li jnaqqsu l-valur tas-su??essjoni ta' persuna residenti fi Stat Membru minbarra dak li jkunu jinsabu fih il-beni kkon?ernati huma kkunsidrati b?ala restrizzjonijiet ipprojbti g?all-moviment tal-kapital, l-imsemmija dispo?izzjoni g?andha titqies b?ala tali restrizzjoni.

9 Il-Kummissjoni ssostni, sussegwentement, li l-konjugi u l-ulied tad-decujus, li ma jkollhomx beni immobbli o?ra, jinsabu f'sitwazzjoni o??ettivament paragonabbli, kemm jekk ikunu residenti u kemm jekk le. Hija tag?mel riferiment g?as-sentenza tat-22 ta' April 2010, Mattner (C?510/08, EU:C:2010:216, punt 36), li fiha l-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li ma te?isti l-ebda differenza o??ettiva li ti??ustifika inugwaljanza fit-trattament fil-qasam fiskali bejn ir-residenti u dawk li ma humiex residenti, peress li l-ammont tat-taxxa marbuta mad-donazzjonijiet ti?i kkalkulata skont il-valur tal-proprjeta' immobbli u skont ir-rabta familjari e?istenti bejn id-donant u d-donatarju, u l-ebda wie?ed minn dawn i?-?ew? kriterji ma jiddependi fuq il-post ta' residenza tad-donant jew tad-donatarju. Bl-istess mod, skont il-Kummissjoni, it-taxxa tas-su??essjoni prevista mil-le?i?lazzjoni Griega inkwistjoni hija bba?ata fuq il-valur tal-proprjeta' immobbli su??etta g?as-su??essjoni, fuq ir-rabta familjari e?istenti bejn id-decjus u l-werrieta u fuq il-fatt dwar jekk li l-werrieta g?andhomx jew le proprjeta' immobbli o?ra, ming?ajr kunsiderazzjoni tal-fatt dwar jekk il-proprjeta' kkon?ernata hijiex jew issirx effettivament ir-residenza prin?ipali tal-werrieta.

10 B'hekk, id-dispo?izzjoni kontenzju?a tiffavorixxi, skont il-Kummissjoni, esklu?ivament il-werrieta li jirresjedu di?a fil-Gre?ja, kemm jekk fil-proprjeta' immobbli su??etta g?as-su??essjoni, u kemm jekk xi mkien ie?or f'dan l-Istat Membru, li huma ?eneralment ?ittadini Griegi. Din id-dispo?izzjoni ti?vanta??a l-werrieta li ma jirresjedux fl-imsemmi Stat Membru, li ?eneralment ikunu barranin jew ?ittadini Griegi li e?er?itaw l-libertajiet fundamentali previsti mit-Trattat FUE, billi ja?dmu, jistudjaw jew jirresjedu barra mill-Gre?ja.

11 B'risposta g?all-argument invokat mir-Repubblika Ellenika, li s-sitwazzjoni tar-residenti u dik ta' dawk li ma humiex residenti ma kinux paragonabbli fir-rigward tal-b?onnijiet tal-persuni kkon?ernati fil-qasam tal-allo?? fil-Gre?ja, il-Kummissjoni ssostni li dan l-argument huwa bba?at fuq il-premessa ?baljata li r-residenti Griegi huma b'mod ?enerali nieqsa minn allo?? u li dawk li ma humiex residenti ma humiex hekk nieqsa.

12 Fl-a??ar, fir-rigward tal-?ustifikazzjoni tar-restrizzjoni tal-moviment liberu tal-kapital invokata mir-Repubblika Ellenika, il-Kummissjoni tikkunsidra li l-e?enzjoni mit-taxxa tas-su??essjoni inkwistjoni tikkositwixxi sempli?iment "fa?ilita' ?enerali", li ma hijiex i??ustifikata minn ra?unijiet ta' politika ta' allo?? jew ta' politika so?jali, peress li din ma hijiex issubordinata g?all-okkupazzjoni mill-eredi tal-proprjeta' li jkunu r?evewha mill-wirt.

13 Ir-Repubblika Ellenika tikkontesta l-fondatezza tal-argument ?viluppat mill-Kummissjoni u tikkonkludi favur il-kompatibilita' tad-dispo?izzjoni kkontestata mal-prin?ipju tal-moviment liberu tal-kapital.

14 Preliminarjament, dan l-Istat Membru jsostni li ?-?ittadini tal-Istati l-o?ra li huma partijiet fil-Ftehim ta?-?EE ma humiex esklu?i mill-applikazzjoni tal-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodi?i tat-taxxa tas-su??essjoni. Dawn ma jidhrux fih min?abba ?ball li huwa jimpenja lilu nnifsu li jirrettifika, peress li ma kienet te?isti l-ebda ra?uni sabiex dawn ji?u esklu?i jew li dawn jing?ataw trattament differenti meta mqabbla ma?-?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni.

15 Fl-ewwel lok, ir-Repubblika Ellenika ssostni li d-dispo?izzjoni kontenzju?a ma tikkostitwixxix restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital.

16 Filwaqt li osservat, f'dan ir-rigward, li l-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodiġi tat-taxxa tas-suq?essjoni jikkonferma mod partikolari l'afna ta' kif jiġu rregolati s-suq?essjonijiet u eżenzjoni limitata u speċifika l'afna mit-taxxa tas-suq?essjoni, ir-Repubblika Ellenika ssostni, essenzjalment, li suq?essjoni a?ettata minn werrieta li jibbenefikaw mis-sehem irri?ervat skont il-liġi ma timplikax, fl-assenza tal-libertà li jiġu magħ?ula l-werrieta u, konsegwentement, indipendentement mill-volontà tad-decujus u tal-akkwiredent, moviment tal-kapital. Hija tqis, fil-fatt, li l-kun?ett ta' moviment liberu tal-kapital huwa marbut iktar mal-fakultà tal-investment milli mat-trażmissjoni *causa mortis* tal-patrimonju lil membri vi?ini tal-familja tad-decujus, irregolata mil-liġi.

17 F'dan ir-rigward, ir-Repubblika Ellenika ssostni li jekk il-werrieta li jibbenefikaw mis-sehem irri?ervat ma jkunux jirresjedu b'mod permanenti fil-Greġja, l-ebda persua o?ra ma tkun tista' tibbenefika mill-eżenzjoni mit-taxxa tas-suq?essjoni, u li s-sistema fiskali Griega tinkludi skali uni?i li japplikaw kemm g?a?-?ittadini nazzjonali kif ukoll g?al dawġ ta' Stati Membri o?ra, b'tali mod li ma kienet te?isti l-ebda diskriminazzjoni la fil-kalkolu tat-taxxa tas-suq?essjoni u lanqas fl-ammont tal-eżenzjoni inkwistjoni. Hija t?id li l-?las tat-taxxa tas-suq?essjoni ming?ajr l-applikazzjoni tal-eżenzjoni ma jirrappre?entax "tassazzjoni ?ejda", i?da tassazzjoni ordinarja, li, sabiex jibbenefikaw minn din l-eżenzjoni, i?-?ittadini nazzjonali u ?-?ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni g?andhom jissodisfaw l-istess kundizzjonijiet u li l-fatt li ma ting?atax l-eżenzjoni lill-werrieta li ma humiex residenti ma hijiex ta' natura li tiddiswadi persuna milli tinvesti fi proprjetà immobbli li tinsab fil-Greġja.

18 Fit-tieni lok, ir-Repubblika Ellenika tenfasizza, fir-rigward tal-Artikolu 65(1)(a) TFUE u tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja fil-qasam tat-tassazzjoni diretta, b'mod partikolari s-sentenzi tas-6 ta' ?unju 2000, Verkooijen (C?35/98, EU:C:2000:294, punt 43), tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen (C?319/02, EU:C:2004:484, punti 28 u 29), kif ukoll tal-25 ta' Ottubru 2012, Il-Kummissjoni vs Il-Belġju (C?387/11, EU:C:2012:670, punt 45), li, fir-rigward tal-eżenzjoni mit-taxxa tas-suq?essjoni marbuta mal-proprjetà immobbli meqjusa b?ala residenza prin?ipali, is-sitwazzjoni tal-werrieta residenti b'mod permanenti fil-Greġja ma hijiex o?ettivament paragunabbli ma' dik tal-werrieta li ma jirresjedux b'mod permanenti f'dan l-Istat Membru. Fil-fatt, filwaqt li l-werrieta residenti ma jkollhomx proprjetà immobbli adegwata fil-Greġja u jkollhom b?onnijiet fil-qasam tal-alloq? fl-imsemmi Stat Membru, li jistg?u jiġu ssodisfatti jew ikkompletati mill-proprjetà immobbli akkwistata mill-wirt, il-werrieta mhux residenti ikollhom, b?ala regola ?enerali, residenza prin?ipali barra mill-pajji? u ma jkunux b?onn il-proprjetà immobbli suq?etta g?al suq?essjoni u li tkun tinsab fil-Greġja sabiex jalloq?jaw fiha.

19 Skont ir-Repubblika Ellenika, il-Kummissjoni, billi tqis li s-sitwazzjoni tar-residenti u dik ta' dawġ li ma humiex residenti huma paragunabbli, ma ti?ux inkunsiderazzjoni l-g?anijiet segwiti mill-eżenzjoni inkwistjoni. Din tal-a?ar kienet tikkonferma b'mod limitattiv l-akkwiredent, minn persuna residenti b'mod permanenti, ta' residenza prin?ipali fil-Greġja permezz ta' suq?essjoni. Il-persuni li ma jirresjedux f'dan l-Istat Membru u li jirtu proprjetà immobbli li tinsab f'dan l-a?ar imsemmi pajji? kienu jokkupaw din il-proprjetà immobbli matul perijodi limitati jew ju?awha mod ie?or u mhux biex jirresjedu fiha. Il-Kummissjoni tinterpreta wkoll b'mod ?baljat il-fatt li huwa prattikament impossibbli li ti?i kkontrollata proprjetà immobbli li tkun tinsab barra l-pajji?. Konsegwentement, il-persuna mhux residenti li taret proprjetà immobbli li tkun tinsab fil-Greġja tkun tinsab f'sitwazzjoni iktar vanta?u?a minn dik li tkun fiha persuna residenti.

20 Fit-tielet lok, ir-Repubblika Ellenika ssostni li l-eventwali restrizzjoni tal-moviment liberu tal-kapital hija tustifikata minn ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali, ta' natura so?jali u finanzjarja.

21 B'hekk, permezz tal-eżenzjoni spe?jali u limitata tat-taxxa tas-suq?essjoni relattiva g?ar-residenza prin?ipali, prevista fil-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodiġi tat-taxxa tas-suq?essjoni u

mogħtija fil-kuntest tal-politika soġjali implementata mill-Istat, il-leġislatur kellu l-intenzjoni li jgħin il-membri viżini tal-familja tad-decujus, li ma jkollhomx proprjetà immobbli adegwata fil-Greġja, fejn huma jirresjedu b'mod permanenti fil-mument tat-tnissil tal-obbligu fiskali, jakkwistaw, f'dan l-Istat Membru, tali proprjetà immobbli b'ala residenza prinċipali, billi jagħtihom benefiċċju fiskali. Konsegwentement dan kien vantaġġ soġjali, li l-benefiċċju minnu jiddependi fuq ir-rabta mas-soġġetà Griega u mal-grad ta' integrazzjoni fiha.

22 L-imsemmi punt 1 tal-Artikolu 26 A ma jimponix fuq il-werriet benefiċċjarju mill-eżenzjoni inkwistjoni l-obbligu li juża l-proprjetà immobbli akkwistata permezz tal-wirt b'ala residenza prinċipali, minkejja li dak ikun ġeneralment il-każ, peress li, minn naħa, dan l-obbligu jikkostitwixxi restrizzjoni sproporzjonata għal-libertà tal-benefiċċjarju, kuntrarju għall-Kostituzzjoni Ellenika, u, min-naħa l-oħra, il-leġislatur ipprefera li jgħommi approċċ realist, billi jiehu inkunsiderazzjoni t-tibdiliet eventwali tas-sitwazzjoni professjonali jew familjari tal-werriet.

23 Restrizzjoni eventwali tal-moviment liberu tal-kapital hija wkoll iġġustifikata għal raġuni oħra imperattiva ta' interess ġenerali, ma'suba sabiex jiġi evitat it-tnaqqis tad-d'ul fiskali, peress li l-estensjoni tal-eżenzjoni mit-taxxa tas-suġġessjoni għall-akkwist ta' residenza prinċipali għal dawk li ma humiex residenti ikollha l-konsegwenza inevitabbli ta' tali tnaqqis u tkun tiġnatura l-għan li fid-dawl tiegħu għiet stabbilita din l-eżenzjoni.

24 Fl-aħħar, ir-Repubblika Ellenika ssostni li l-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodiċi tat-taxxa tas-suġġessjoni ma jmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jinżamm tqassim ibbilanċjat fiskali bejn l-Istati Membri u sabiex jiġu prekluzi arranġamenti li jkollhom b'ala l-għan esklużiv tagħhom l-għoti ta' vantaġġ fiskali mhux iġġustifikat.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Fuq il-libertà kkonfermata

25 Jeżtief li jiffakkar li, skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, it-taxxa imposta fuq is-suġġessjonijiet, li jikkonsistu fi trażmissjoni lil persuna jew persuni tal-patrimonju m'ollu minn persuna li tiġi nieqsa, taqa' ta't id-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE marbuta mal-moviment tal-kapital, bl-eżenzjoni tal-każijiet fejn l-elementi kostituttivi tagħhom ikunu limitati għal Stat Membru wieġed biss (sentenzi tat-23 ta' Frar 2006, van Hilten-van der Heijden, C-513/03, EU:C:2006:131, punt 42 ; tas-17 ta' Jannar 2008, Jäger, C-256/06, EU:C:2008:20, punt 25 ; tas-17 ta' Ottubru 2013, Welte, C-181/12, EU:C:2013:662, punt 20, u tat-3 ta' Settembru 2014, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-127/12, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2130, punt 53 u l-urisprudenza għitata).

26 F'dan il-każ, il-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodiċi tat-taxxa tas-suġġessjoni jipprovdi għal eżenzjoni mit-taxxa tas-suġġessjoni marbuta ma' proprjetà immobbli akkwistata b'wirt mill-konjugu jew il-wild ta' decujus jekk dawn ikunu Griegi jew għittadini ta' Stat Membru ieor tal-Unjoni u residenti permanenti fil-Greġja.

27 Din id-dispożizzjoni li hija marbuta mat-taxxa fuq is-suġġessjonijiet, tirrigwarda sitwazzjonijiet li l-elementi kostituttivi tagħhom ma humiex limitati għal Stat Membru wieġed biss u b'hekk jaqgħu ta't il-moviment liberu tal-kapital.

Fuq l-eżistenza ta' restrizzjoni tal-moviment liberu tal-kapital

28 Minn l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li, fir-rigward tas-suġġessjonijiet, il-miżuri pprojbiti mill-Artikolu 63 TFUE, sa fejn jikkostitwixxu restrizzjonijiet għall-moviment tal-kapital, jinkludu dawk li għandhom l-effett li jnaqqsu l-valur tas-suġġessjoni ta' resident ta' Stat minbarra l-Istat Membru li fit-territorju tiegħu jinsabu l-beni kkonfermati u li jkun jintaxxa s-

su??essjoni tag?hom (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-11 ta' Di?embru 2003, Barbier, C?364/01, EU:C:2003:665, punt 62, kif ukoll tas-17 ta' Ottubru 2013, Welte, C?181/12, EU:C:2013:662, punt 23 u l-?urisprudenza ??itata).

29 Fil-fatt, il-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, li tistabbilixxi li l-applikazzjoni ta' e?enzjoni mit-taxxa tas-su??essjoni tiddependi fuq il-post ta' residenza tad-decujus jew tal-benefi??jarju fil-mument tal-mewt, meta din twassal sabiex is-su??essjonijiet li jinvolvu persuni mhux residenti ikunu su??etti g?al oneru fiskali ikbar minn dawk li jinvolvu biss persuni residenti, tikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Ottubru 2013, Welte, C?181/12, EU:C:2013:662, punti 25 u 26, kif ukoll tat-3 ta' Settembru 2014, Il-Kummissjoni vs Spanja, C?127/12, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2130, punt 58).

30 F'dan il-ka?, il-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodi?i tat-taxxa tas-su??essjoni je?enta mit-taxxa tas-su??essjoni marbuta ma' residenza jew ma' art, sa ?ertu ammont, lil konjugu jew lil wild tad-decujus, dment li dawn tal-a??ar ma jkollhomx id-dritt s?i? g?all-proprjetà jew ta' u?ufrutt jew ta' abitazzjoni fuq proprjetà immobbli o?ra li tkun suffi?jenti g?all-b?onnijiet fil-qasam tal-allo?? tal-familja tag?hom, ikunu ?ittadini ta' Stat Membru tal-Unjoni u jkun jirresjedu b'mod permanenti fil-Gre?ja.

31 Din id-dispo?izzjoni g?andha l-effett li tnaqqas il-valur tas-su??essjoni g?all-werriet li jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet kollha rikjesti ?lief dawk marbuta mal-obbligu ta' residenza permanenti fil-Gre?ja, billi ??a??ad lill-persuna kkon?ernata mill-e?enzjoni mit-taxxa tas-su??essjoni u billi twassal b'hekk sabiex dan tal-a??ar ikun su??ett g?al oneru fiskali ikbar minn dak impost fuq werriet residenti b'mod permanenti fil-Gre?ja.

32 Isegwi li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni tikkostitwixxi restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital ipprojbata, b?ala prin?ipju, mill-Artikolu 63 TFUE.

Fuq il-?ustifikazzjonijiet ta' restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital

33 Fir-rigward ta' ?ustifikazzjoni eventwali tar-restrizzjoni tal-moviment liberu tal-kapital ibba?ata fuq l-Artikolu 65 TFUE, je?tie? li jifakkar li, skont l-Artikolu 65(1)(a) "l'Artikolu 63 [TFUE] [ma g?andux jippre?udika] id-dritt ta' l-Istati Membri [...] li japplikaw id-dispo?izzjonijiet rilevanti tal-li?i fiskali tag?hom li jag?mlu distinzjoni bejn il-persuni li j?allsu t-taxxa li mhumiex fl-istess sitwazzjoni rigward il-post ta' residenza tag?hom jew rigward il-post fejn il-kapital tag?hom ikun investit".

34 Din id-dispo?izzjoni, sa fejn tidderoga mill-prin?ipju fundamentali tal-moviment liberu tal-kapital, g?andha ting?ata interpretazzjoni stretta. G?alhekk, din ma tistax ti?i interpretata fis-sens li kull le?i?lazzjoni fiskali li tinvolvi distinzjoni bejn il-persuni taxxabbli skont il-post fejn jirresjedu jew l-Istat Membru li fih dawn jinvestu l-kapital tag?hom hija awtomatikament kompatibbli mat-Trattat FUE. Fil-fatt, din id-deroga tinsab fil-kuntest tal-Artikolu 65(3) TFUE li jipprevedi li d-dispo?izzjonijiet nazzjonali msemmija fl-Artikolu 65(1)(a) TFUE "m'g?andhomx jikkostitwixxu mezz ta' diskriminazzjoni arbitrarija jew restrizzjoni mo?bija fuq il-moviment liberu tal-kapital u ?lasijiet kif definit fl-Artikolu 63 [TFUE]". G?aldaqstant hemm lok li ssir distinzjoni bejn it-trattamenti inugwali permessi skont l-Artikolu 65 TFUE u d-diskriminazzjonijiet arbitrariji pprojbiti skont il-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu (sentenza tat-3 ta' Settembru 2014, Il-Kummissjoni vs Spanja, C?127/12, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2130, punti 71 sa 73).

35 F'dan ir-rigward, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, sabiex le?i?lazzjoni fiskali nazzjonali, li, g?all-finijiet tal-kalkolu tat-taxxa tas-su??essjoni, tadopera differenza fit-trattament bejn il-persuni residenti u dawk mhux residenti, tkun tista' titqies li hija kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-moviment liberu tal-kapital, id-differenza fit-trattament

għandha tikkonferma sitwazzjonijiet li ma humiex oġettivament paragonabbli jew għandha tkun iġustifikata minnabba raġuni imperattiva ta' interess ġenerali. Tali leżijonijiet nazzjonali għandha tkun adatta sabiex tiggarrantixxi t-tweġġiq tal-għan mixtieq u ma għandhiex tmur lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex dan jintlaqa (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Ottubru 2013, Welte, C-181/12, EU:C:2013:662, punt 44 u l-urisprudenza citata; tat-3 ta' April 2014, Il-Kummissjoni vs Spanja, C-428/12, mhux ippubblikata, EU:C:2014:218, punt 34, kif ukoll tal-4 ta' Settembru 2014, Il-Kummissjoni vs Il-Germanja, C-211/13, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2148, punt 47). Barra minn hekk, leżijonijiet nazzjonali hija xierqa sabiex tares it-tweġġiq tal-għan invokat biss jekk hija verament tirrispondi għall-intenzjoni li tilqu b'mod koerenti u sistematiku (sentenza tal-4 ta' Settembru 2014, API et, C-184/13 sa C-187/13, C-194/13, C-195/13 u C-208/13, EU:C:2014:2147, punt 53 u l-urisprudenza citata).

36 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-paragunabbiltà tas-sitwazzjonijiet inkwistjoni, hemm lok li jiffakkar li, peress li jalladarba leżijonijiet nazzjonali tpoġġi fuq l-istess pjan, għall-finijiet tat-tassazzjoni ta' proprjetà immobbli akkwistata minn suġġessjoni u li tinsab fl-Istat Membru kkonfermat, il-werrieta mhux residenti u l-werrieta residenti, hija ma tistax, mingħajr ma tikser ir-rekwiżiti tad-dritt tal-Unjoni, tittratta lil dawk il-werrieta b'mod differenti, fil-kuntest ta' din l-istess tassazzjoni, fir-rigward tal-applikazzjoni ta' eżenzjoni mit-taxxa tas-suġġessjoni marbuta ma' din il-proprjetà immobbli. Billi jittratta b'mod identiku, jilief fir-rigward tal-eżenzjoni li jista' minnha l-werriet, is-suġġessjonijiet miftuqa favur dawn dawn iż-żewġ kategoriji ta' persuni, il-leżijonijiet nazzjonali, ammetta, fil-fatt, li bejn dawn tal-aħbar ma hemm, fid-dawl tal-modalitajiet u tal-kundizzjonijiet li bihom it-taxxa fuq is-suġġessjoni tinbar, l-ebda differenza oġgettiva ta' sitwazzjoni li tiġustifika differenza fit-trattament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-17 ta' Ottubru 2013, Welte, C-181/12, EU:C:2013:662, punt 51 u l-urisprudenza citata).

37 F'dan il-każ, ir-Repubblika Ellenika ssostni, billi tinwoka l-argument espost fil-punti 18 u 19 ta' din is-sentenza, li teżisti differenza oġgettiva bejn is-sitwazzjoni tal-werrieta li jirresjedu b'mod permanenti fil-Greġja u dik tal-werrieta li ma jissodisfawx din il-kundizzjoni, fir-rigward tal-eżenzjoni mit-taxxa tas-suġġessjoni relattiva għar-residenza prinċipali. Madankollu, dan l-Istat Membru jindika li s-sistema fiskali Griega tinvolvi skali uniċi, li japplikaw kemm għa-żittadini nazzjonali kif ukoll għal dawk ta' Stati Membri oħra fir-rigward tal-ammont ta' taxxa tas-suġġessjoni relattiva għal proprjetà immobbli li tinsab fil-Greġja. Huwa biss fir-rigward tal-eżenzjoni mit-taxxa tas-suġġessjoni relattiva għar-residenza prinċipali li l-leżijonijiet nazzjonali kontenzjuosa tadopera differenza fit-trattament bejn is-suġġessjonijiet li jikkonfermaw werriet residenti b'mod permanenti fil-Greġja u dawk li jikkonfermaw werriet mhux residenti.

38 Isegwi li s-sitwazzjoni ta' werriet li jirresjedi b'mod permanenti fil-Greġja u dik ta' werriet mhux residenti huma paragonabbli għall-finijiet tal-għoti tal-eżenzjoni tat-taxxa tas-suġġessjoni inkwistjoni.

39 Għaldaqstant, jeżtie? li ji?i eżaminat, fit-tieni lok, jekk il-leżijonijiet nazzjonali kontenzjuosa tistax ti?i oġgettivament iġustifikata minn raġuni imperattiva ta' interess ġenerali.

40 Hemm lok li ji?i kkonstatat, qabelxejn, li, b'mod kuntrarju għar-rekwiżiti li jirri?ultaw mill-urisprudenza citata fil-punt 34 ta' din is-sentenza, il-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodiċi tat-taxxa tas-suġġessjoni ma huwiex adatt sabiex ikun permess li jintlaqa, b'mod koerenti u sistematiku, l-għan ta' interess ġenerali, ta' ordni soġjali, invokat mir-Repubblika Ellenika u li jikkonsisti fis-sodisfazzjoni tal-bonnijiet fil-qasam tal-alloġġ fil-Greġja, peress li l-eżenzjoni prevista mill-imsemmija dispożizzjoni ma hijiex suġġetta għall-obbligu, tal-werriet, li jistabbilixxi r-residenza prinċipali tiegħu fil-proprjetà immobbli li hija suġġetta għas-suġġessjoni, u lanqas għal dak li jikkonferma l-imsemmija proprjetà immobbli.

41 Fl-assenza ta' tali obbligu, huwa irrilevanti l-argument tar-Repubblika Ellenika li l-werrieta li

ma jirresjedux f'dan l-Istat Membru jokkupaw il-proprjetà immobbli akkwistata b'wirt biss matul perijodi limitati jew ju?awha b'mod ie?or i?da mhux biex jirresjedu fiha. Lanqas ma huwa konvin?enti l-argument li d-dispo?izzjoni inkwistjoni kienet inti?a sabiex tirrendi l-g?oti tal-imsemmija e?enzjoni dipendenti fuq ir-rabta li l-werriet ikollu mas-so?jetà Griega u fuq il-grad ta' integrazzjoni fiha, peress li werriet li ma jirresjedix b'mod permanenti fil-Gre?ja fil-mument tal-ftu? tas-su??essjoni u li ma g?andux proprjetà immobbli jista', b?al werriet residenti f'dan l-Istat Membru, i?omm rabta mill-qrib mas-so?jetà Griega u jkun irid jakkwista, fl-imsemmi Stat, il-proprjetà immobbli su??etta g?as-su??essjoni, sabiex fiha jistabbilixxi r-residenza prin?ipali tieg?u.

42 F'dan ir-rigward, l-argument tar-Repubblika Ellenika espost fil-punti 19 u 22 ta' din is-sentenza g?andu wkoll jitwarrab. Fil-fatt, hemm lok li jittakkar li r-ra?unijiet ?ustifikattivi li jistg?u ji?u invokati minn Stat Membru g?andhom ikunu akkumpanjati minn provi adegwati jew minn anali?i tal-adeqwatezza u tal-proporzjonalità tal-mi?ura restrittiva adottata minn dan l-Istat, kif ukoll minn elementi pre?i?i li jippermettu li jsostnu l-argument tieg?u (sentenza tal-21 ta' Jannar 2016, Il-Kummissjoni vs ?ipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punt 54 u l-?urisprudenza ??itata). Issa, ir-Repubblika Ellenika ma sostnietx l-argumenti li hija invokat, bl-istess mod li ma wrietx li jkun impossibbli li ji?i kkontrollat jekk il-werriet mhux residenti jissodisfax il-kundizzjonijiet sabiex jibbenefika mill-e?enzjoni inkwistjoni.

43 Sussegwentement, g?all-kuntrarju ta' dak li ssostni r-Repubblika Ellenika, il-le?i?lazzjoni nazzjonali kontenzju?a ma tistax ti?i ??ustifikata min-ne?essità li ji?i prekluz? it-tnaqqis tad-d?ul fiskali li jirri?ulta, skont dan l-Istat Membru, jekk l-e?enzjoni tat-taxxa tas-su??essjoni kkon?ernata ti?i esti?a g?all-persuni mhux residenti. Fil-fatt, minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta li n-ne?essità li ji?i prekluz? it-tnaqqis ta' d?ul fiskali la tidher fost l-g?anijiet imsemmija fl-Artikolu 65 TFUE, u lanqas fost ir-ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali li jistg?u ji??ustifikaw restrizzjoni fuq libertà stabbilita mit-Trattat FUE (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C?319/02, EU:C:2004:484, punt 49; tas-27 ta' Jannar 2009, Persche, C?318/07, EU:C:2009:33, punt 46, u tal-10 ta' Frar 2011, Missionswerk Werner Heukelbach, C?25/10, EU:C:2011:65, punt 31).

44 Fl-a??ar, ir-Repubblika Ellenika bl-ebda mod ma wriet li l-eskluz?joni tal-werrieta li ma jirresjedux b'mod permanenti fil-Gre?ja mill-benefi??ju tal-e?enzjoni prevista fil-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodi?i tat-taxxa tas-su??essjoni tirri?ulta mit-tqassim tal-kompetenzi fiskali bejn l-Istati Membri u hija ne?essarja sabiex ji?u evitati l-abbu?i.

45 Isegwi li r-Repubblika Ellenika ma invokatx quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ra?uni imperattiva ta' interess ?enerali li jista' ji??ustifika, f'dan il-ka?, restrizzjoni g?all-moviment liberu tal-kapital, fis-sens tal-Artikolu 63 TFUE.

Fuq in-nuqqas ta' twettiq ta' obbligu tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ta?-?EE

46 Fir-rigward tal-pre?udizzju mi?jub mil-le?i?lazzjoni kontenzju?a fir-rigward tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ta?-?EE, invokat mill-Kummissjoni, ir-Repubblika Ellenika ssostni li ?-?ittadini tal-Istati l-o?ra partijiet fil-Ftehim ta?-?EE t?allex barra mill-punt 1 tal-Artikolu 26 A tal-kodi?i tat-taxxa tas-su??essjoni, min?abba ?ball li hija impenjat lilha nnifisha li tikkore?i.

47 Huwa suffiġenti li jifakkar li, skont l-urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-eżistenza ta' nuqqas ta' twettiq ta' obbligu għandha tiġi evalwata skont kif tkun is-sitwazzjoni tal-Istat Membru meta jiskadi t-terminu stabbilit fl-opinjoni motivata u li l-bidliet li jsew u sussegwentement ma jistgħux jittiedu inkunsiderazzjoni mill-Qorti tal-Ġustizzja (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-4 ta' Settembru 2014, *Il-Kummissjoni vs Il-Greġja*, C-351/13, mhux ippubblikata, EU:C:2014:2150, punt 20; tal-5 ta' Frar 2015, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju*, C-317/14, EU:C:2015:63, punt 34, u tal-14 ta' Jannar 2016, *Il-Kummissjoni vs Il-Greġja*, C-66/15, mhux ippubblikata, EU:C:2016:5, punt 36).

48 Indipendentement mill-imsemmija omissjoni, hemm lok li jiġi rrilevat li, sa fejn l-istipulazzjonijiet tal-Artikolu 40 tal-Ftehim ta' l-EE huma tal-istess portata legali b'ad-dispożizzjonijiet, identiki, essenzjalment, tal-Artikolu 63 TFUE, il-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, marbuta mal-eżistenza ta' restrizzjoni abbażi tal-Artikolu 63 TFUE, huma, f'irkustanzi b'fil-kawża odjerna, trasponibbli *mutatis mutandis* għall-imsemmi Artikolu 40 (ara, b'analoġija, is-sentenza tal-1 ta' Diċembru 2011, *Il-Kummissjoni vs Il-Belġju*, C-250/08, EU:C:2011:793, punt 83 u l-urisprudenza oħra).

49 Minn dawn il-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha jirriżulta li r-rikors tal-Kummissjoni għandu jittqies li huwa fondat.

50 Konsegwentement, hemm lok li jiġi kkonstatat li, billi adottat u għammet fis-sew iż-żewġ leżijonijiet li tipprovdi għal eżenzjoni mit-taxxa tas-suqessjoni relattiva għar-residenza prinċipali, li tapplika biss għal-ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni li jirresjedu fil-Greġja, ir-Repubblika Ellenika naqset mill-obbligi tagħha skont l-Artikolu 63 TFUE u l-Artikolu 40 tal-Ftehim ta' l-EE.

Fuq l-ispejje

51 Skont l-Artikolu 138(1) tar-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti tal-Ġustizzja, il-parti li tiffid għandha tbat l-ispejje jekk dawn ikunu ntalbu. Peress li r-Repubblika Ellenika tilfet, hemm lok li hija tiġi ordnata tbat l-ispejje, kif mitlub mill-Kummissjoni.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Seba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

1) **Billi adottat u għammet fis-sew iż-żewġ leżijonijiet li tipprovdi għal eżenzjoni mit-taxxa tas-suqessjoni relattiva għar-residenza prinċipali, li tapplika biss għal-ittadini tal-Istati Membri tal-Unjoni li jirresjedu fil-Greġja, ir-Repubblika Ellenika naqset mill-obbligi tagħha skont l-Artikolu 63 TFUE u l-Artikolu 40 tal-Ftehim dwar iż-żona Ekonomika Ewropea, tat-2 ta' Mejju 1992.**

2) **Ir-Repubblika Ellenika hija kkundannata għall-ispejje.**

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Grieg.